

Medlem Hr. N. Neergaard ofte her i Rigsdagen hævdede Anskuelse, at det eventuel vilde komme til internationale Overvejelser af det europæiske Møntvæsen, og klart var det, at den danske Valutapolitik i en vis Forstand vilde have lettere ved at træffe sin Afgørelse, hvis det kunde ske i Forening med en Række andre Stater, saaledes at Tilbagevenden til Guldmøntfoden efter en eller anden Kurs skete sammen med de vigtigste europæiske Staters samtidige Overgang dertil. Men hvad der er sket, gør det jo nødvendigt at fremskynde denne Overvejelse, og Valutaudvalget kalder derfor paa en hurtig Overvejelse, for at man ikke skal overrumplens af Begivenhedernes Gang, men have sin Stilling klar. Og nu er det givet, at naar et Lands Mønt er faldet i Kurs og dets Pengevæsen ikke meget kort efter dette Kursfald hæves op igen i det gamle Niveau, men der bliver et længere Fald, eller et lavt Niveau har fæstnet sig i Samfundet, saa vil en hvilken som helst Bevægelse, en hvilken som helst Forandring blive smertefuld for Samfundet. Smertefri er kun en hurtig Tilbagevenden, før et ændret Prisniveau har fæstnet sig. I saa Henseende er der nu stor Tivl om, hvad der vil blive mest smertefuldt, om det er den langsomme Stigning op imod Pari, som jo nogle tror var det skønneste. Erfaringerne fra Italiens langsomme Generobring af sin Mønts Værdi i en tidligere Periode taler ikke for, at dette er nogen ønskværdig Tilstand. Den hurtige Krise, som en Tilbagevenden til Pari medfører, vilde fremkalde andre Smarter og Nedskrivning og Fæstnelse af Kronen atter andre. Intet af alt dette vil kunne gaa igennem Samfundet, uden at nogen kommer til at lide derunder og Samfundet kommer til at føle det ubehageligt. Jeg er tilbøjelig til at tro, at man dog fra alle Sider, saaledes som Forholdene for Øjeblikket er i Verden i Modsætning til tidligere, overdriber Ulemperne ved en hvilken som helst af de Ordninger, der maatte blive truffet. Men Samfundets, Statsmagts og Nationalbankens Pligt er det naturligvis at overveje, hvilken af disse Veje det vil være mindst smertefuldt for Samfundet at gaa, hvilken der vil gøre mindste Skade og navnlig mindst Skade paa det mest værdifulde. Det er det, der maa overvejes og overvejes hurtigt. Naar der ikke i denne Udtalelse findes nogen Angivelse af Endemaalet, er det rigtigt ikke blot af den Grund, at der er Uoverensstemmelse om Endemaalet, men ogsaa fordi det efter min Opfattelse vilde være uklogt i dette Øjeblik at nævne Endemaalet.

Det ærede Medlem Hr. Trier gjorde opmærksom paa de forskellige Interesser, der er knyttet til den ene og den anden Ordning, og det er klart, at forskellige Samfundsinteresser vil komme til at strides med hinanden om, hvilken Ordning der skal blive den endelige. Men foruden disse Samfundsinteresser er der jo, efter hvad alle siger, for Øjeblikket en særlig Interesse, som ikke er samfundsmæssig, og som end ikke findes indenfor dette Land, nemlig en udenvælts Spekulationsinteresse i Spørgsmaalet, og det forekommer mig klart, at hvis man forkyndte som sit Endemaal en hurtig Kronestigning til Pari og Statsmagten fastslog dette, vilde det være i denne udenvælts Spekulations aabenlyse Interesse at erfare det. Jeg tror derfor, at det er i enhver Henseende hensigtsmæssigt, at Udvalget har udtalt som sit Ønske, at Staten hurtigt forbereder sin endelige Afgørelse for at være i Stand til — ikke at *proklamere* sit Maal, men, naar det har taget sin Beslutning, da at gennemføre den og at naa sit Maal.

Under den videre Udvikling i disse Maaneder, inden man kommer til denne endelige Beslutning, er det ønskeligt, at der under de Vanskeligheder, som Deflationspolitikken, Kronestigningen medfører for visse Sider af Erhvervslivet, gives dette Erhvervsliv de Lettelser, der kan gives, og herom udtaler Udvalget sig i det sidste Stykke af sin Udtalelse. Det ærede Medlem Hr. Lange har paa dette Punkt sagt, at det konservative Parti ligesom andre Partier ønsker Diskontonedsættelse, men ikke paa Bekostning af Fastholdelsen af den Kurs, der for Øjeblikket er naaet. Jeg tror ikke, at det er noget Særstandpunkt, det ærede Medlem derigennem har udtrykt. Naar han kritiserede en Bemærkning af det ærede Medlem Hr. Trier om Inflation, forstaaer jeg nok, at det Ordvalg, som det ærede Medlem Hr. Trier anvendte, kunde fremkalde denne Kritik, men hvis man hørte, hvad det var, det ærede Medlem Hr. Trier sagde, tror jeg ikke, at Kritiken er begrundet. Det ærede Medlem Hr. Trier sagde nemlig, at han vilde ikke strides om Ord, og hvis man vil kalde det Inflation ved en Diskontonedsættelse at standse en videre hurtig og brat Stigning, maatte man gerne for ham kalde det saaledes, men det vilde ikke være, hvad man i almindelig Betydning kaldte Inflation. Derfor synes jeg, at Bemærkningen var træffende, om end Ordvalget kunde have været heldigere; det, som man vil undgaa, skal man ikke hæfte paa sine Udtalelser. Det, der ligger til